

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 442/2018-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. augusta 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátkou JUDr. Zuzanou Komorovskou, Kuzmányho 57, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 Co 40/2016-120 z 23. mája 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 202/2017 z 28. februára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júna 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Zuzanou Komorovskou, Kuzmányho 57, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 40/2016-120 z 23. mája 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Cdo 202/2017 z 28. februára 2018.

2. Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva: *„Rozsudkom Okresného súdu Košice II, zo dňa 12.10.2015, sp. zn. 28C/226/2015-98, bol zamietnutý môj návrh o zaplatenie 6 513,04 Eur s prísl., titulom nezaplatenej advokátskej odmeny a náhrady hotových výdavkov za právne služby poskytnuté odporcovi [REDAKOVANÉ], súdnemu exekútorovi, a bola som zaviazaná na úhradu trov konania odporcovi vo výške 390,50 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 824,13 Eur.*

Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 23.5.2017, sp. zn. 6Co/40/2016-120, bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, a stranám sporu neboli priznané trovy konania.

Uznesením Najvyššieho súdu SR, zo dňa 28.2.2018, sp. zn. 8Cdo/202/2017, bolo moje dovolanie odmietnuté, a odporcovi bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.“

3. V sťažnosti sa ďalej uvádza: *„Predmetom konania bol môj návrh o zaplatenie advokátskej odmeny a náhrady hotových výdavkov za právne služby poskytnuté odporcovi [REDAKOVANÉ], súdnemu exekútorovi. O mojom návrhu rozhodol súd prvého stupňa na prvom pojednávaní, na ktorom odporca cestou právnej zástupkyne prvýkrát predložil ako dôkazy do konania listiny, ktoré som ja videla prvýkrát, a tieto som spochybnila. Na preverenie tvrdených skutočností ohľadne týchto listín som žiadala, aby mi boli súdom doručené, po čom sa k nim chcem vyjadriť. Za týmto účelom som žiadala pojednávanie*

odročiť. Súd prvého stupňa uložil odporcovi predložiť tieto listiny do 10 dní s konštatovaním, že mi budú doručené, následne po čom dal priestor na záverečné reči, dokazovanie vyhlásil za skončené a vydal rozsudok o zamietnutí mojej žaloby. Po tomto vyhlásení rozsudku, odporca doručil do spisu predmetné dôkazy (v jednom vyhotovení pre moje účely), ako aj doposiaľ nepredložený dôkaz, ktorý súd prvého stupňa založil pod čl. 63, teda medzi už existujúce listiny na čl. 61,62 a 64.

Súd prvého stupňa zamietol môj návrh z dôvodu premlčania, ktoré zhliadol podľa zásady, že premlčuje sa nárok na plnenie po vykonaní toho-ktorého úkonu právnej služby.

V odvolaní voči rozsudku súdu prvého stupňa som vyjadrila nesúhlas s meritórnym záverom súdu prvého stupňa o premlčaní, a súčasne som namietala znemožnenie mojich procesných práv, kde súd prvého stupňa napriek mojej žiadosti o odročenie pojednávania za účelom riadneho oboznámenia sa s prvýkrát predloženými dôkazmi odporcu - ktoré sú podkladom tohto rozsudku, mi toto neumožnil, a vydal meritórne rozhodnutie.

V dovolaní voči rozsudku odvolacieho súdu som poukázala na skutočnosť, že odvolací súd síce potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa pre zamietnutie žaloby z dôvodu premlčania, avšak s rozdielnym právnym názorom oproti súdu prvého stupňa ohľadne rozhodnej okolnosti - a to okamihu, od ktorého plynie premlčacia lehota. V tejto právne podstatnej okolnosti sú rozsudky rozporné, čím je porušená aj zásada dvojinštančnosti konania. Dovolací súd túto dovoláciu námietku vôbec nevybavil.

V dovolaní som tiež poukázala na to, že konajúce súdy mi nesprávnym procesným postupom ako strane znemožnil uskutočniť moje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu zákona. Dovolací súd napriek mojím námietkam uzavrel, že v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom nebolo takouto vadou postihnuté...“

4. Podľa názoru sťažovateľky: „1/ Bol porušený zákon, keď dovolací súd sa nevysporiadal s mojimi dovolacími námietkami ohľadne znemožnenia mi realizovať moje procesné práva, z dôvodu nemožnosti riadneho oboznámením sa s listinami - dôkazmi obrany odporcu, doloženými do spisu krátko pred vyhlásením rozsudku, ktoré listiny však boli podkladom tohto rozsudku.

2/ Bolo porušené moje právo na spravodlivé konanie z dôvodu rozhodovania súdu prvého stupňa na základe dôkazu doloženého a zaevidovaného do spisu po vyhlásení rozsudku (čl. 63).

3/ Bolo porušené moje právo na spravodlivé súdne konanie, nakoľko rozsudok odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnený a nezodpovedal na moje odvolacie námietky, ktoré boli následne predložené ako dovolacie námietky.

4/ Bolo porušené moje právo na spravodlivé konanie, kde odvolací súd, ani dovolací súd sa nevysporiadali s otázkou premlčania vo vzťahu k dohode o dobe predloženia vyúčtovania.

5/ Bolo porušené právo na spravodlivé súdne konanie, nakoľko odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa na základe iného záveru dôvodu premlčania, pričom dovolací súd jednak nevybavil túto námietku, a súčasne, o tejto okolnosti (rozdielne odôvodnenej súdom prvého stupňa a odvolacím súdom) bola porušená dvojinštančnosť konania.“

5. Sťažovateľka zastáva názor, že krajský súd a najvyšší súd sa v napadnutých rozhodnutiach nezaoberali všetkými jej tvrdeniami a argumentmi, a preto napadnuté rozhodnutia považuje za nepreskúmateľné a zjavne neodôvodnené. V dôsledku toho došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

6. Sťažovateľka v petite podanej sťažnosti navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky, zaručené podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, bolo Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 28.2.2018, sp. zn. 8Cdo/202/2017 a Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 23.5.2017, sp. zn. 6Co/40/2016-120, porušené.

Ústavný súd SR zrušuje Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 28.2.2018, sp. zn. 8Cdo/202/2017 a Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 23.5.2017, sp. zn. 6Co/40/2016-120.

Najvyšší súd SR a Krajský súd v Košiciach, sú povinní nahradiť sťažovateľke trovy konania - právneho zastúpenia na účet právnej zástupkyne, vo výške 459,96 Eur. “

II.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že k porušeniu jej označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 40/2016-120 z 23. mája 2017 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8 Cdo 202/2017 z 28. februára 2018.

12. Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzických osôb a právnických osôb. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkých zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takeho postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavíť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

15. Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

16. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

17. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

18. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

19. Aj ESLP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že sudy majú povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno to chápať tak, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

20. Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa

možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

21. Uvedené východiská boli povinné dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj krajský súd a najvyšší súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti posúdiť, či ich skutočne rešpektovali, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 40/2016-120 z 23. mája 2017

22. Sťažovateľka v tejto časti sťažnosti predovšetkým namieta, že krajský súd napadnuté rozhodnutie neodôvodnil dostatočným spôsobom a nezaoberal sa všetkými jej námietkami uvedenými v odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 28 C 226/2015-98 z 12. októbra 2015. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd rozhodol arbitrárne a jeho závery nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a v zistených skutočnostiach. V dôsledku toho malo dôjsť podľa sťažovateľky k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

23. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu v prípadoch, ak sťažovateľ uplatní mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie), spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietne ako neprípustný, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (napr. IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010). Vzhľadom na to sa ústavný súd zaoberal namietaným porušením uvedených práv sťažovateľky rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 40/2016-120 z 23. mája 2017.

24. Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 40/2016-120 z 23. mája 2017. V nadväznosti na túto skutočnosť, riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti, rešpektujúc rozhodovaciu činnosť ESLP (m. m. rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolská a Zvolský v. Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54) a vychádzajúc zo svojej (už) ustálenej judikatúry, ústavný súd uvádza, že v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania považuje lehotu na podanie sťažnosti ustanovenú v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade za zachovanú (s výnimkou prípadov, kde to konkrétne okolnosti posudzovanej veci zjavne vylučujú) aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu, ak bola táto lehota dodržaná vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu dovolacieho súdu (m. m. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, IV. ÚS 394/2013). Keďže v posudzovanom prípade sťažovateľka podala sťažnosť vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu včas, nemohol ústavný súd odmietnuť sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu ako podanú oneskorene.

25. V relevantnej časti odôvodnenia rozsudku č. k. 6 Co 40/2016-120 z 23. mája 2017 krajský súd uviedol:

„... 40. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa vzniklo právo na odmenu a náhradu hotových výdavkov za každý účtovaný úkon vo faktúre č. 2/2014 okamihom vykonania jednotlivých úkonov právnej služby, t.j. za prípravu a prevzatie zastúpenia vrátane prvej porady s klientom dňa 27.5.2002 a za posledný úkon účasť na pojednávaní dňa 29.1.2007. Vo vzťahu k poslednému účtovanému úkonu začala plynúť premlčacia lehota dňom 29.1.2007 a uplynula dňom 29.1.2010.

41. Žalobkyňa uplatnila svoj nárok na súde žalobou dňa 9.9.2014, t.j. po uplynutí premlčacej lehoty.

42. Aj pre ten prípad, ak by vznik nároku na odmenu a náhradu hotových výdavkov advokáta bol viazaný na skončenie zastupovania tak, ako to argumentovala žalobkyňa počas konania na súde prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní, odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že k doručeniu odvolania plnomocenstva

zo strany žalovaného vo vzťahu k žalobkyňi došlo dňa 1.7.2010, o čom svedčí elektronická komunikácia medzi žalovaným a žalobkyňou, a odpoveď žalobkyne na e-mail žalovaného, v ktorej vzala na vedomie odvolanie plnomocenstva žalovaným.

43. K námietkam žalobkyne ohľadom charakteru plnomocenstva a o tom, že nedošlo k skončeniu zastupovania žalovaného žalobkyňou odvolací súd poznamenáva, že plnomocenstvo je jednostranný právny úkon adresovaný tretím osobám, ktorým sa osvedčuje existencia a rozsah oprávneného zástupcu konať v mene a na účet zastúpeného...

49. Vo vzťahu k zástupcovi je odvolanie účinkov plnomocenstva platné už od okamihu, keď sa o tejto skutočnosti dozvie.

50. V súdenom prípade žalobkyňa sa dozvedela o odvolaní plnomocenstva dňa 1.7.2010. Už nasledujúcim dňom začala plynúť premlčacia lehota na uplatnenie nároku žalobkyne voči žalovanému z titulu odmeny, ako aj náhrady hotových výdavkov za účtované úkony...

53. Už dňom 2.7.2010 mohla žalobkyňa uplatniť svoje práva žalobou na súde. Premlčacia lehota na uplatnenie práva začala žalobkyňi plynúť (pre ten prípad, ak vznik nároku na odmenu a náhradu hotových výdavkov advokáta pri zastupovaní v konaní pred súdom mal by byť viazaný na skončenie zastupovania) dňom 2.7.2010 a uplynul 2.7.2013. Žalobkyňa svoje právo uplatnila žalobou na súde až 9.9.2014.

54. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je rozhodujúce, z akého dôvodu žalobkyňa neuplatnila svoje právo v uvedenej lehote na súde. Vzhľadom na to, že žalovaný vzniesol námietku premlčania práva, nebolo možné premlčané právo žalobkyňi priznať (vid' § 100 ods. 1 OZ)...“

26. Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku č. k. 6 Co 40/2016-120 z 23. mája 2017 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými odvolacími námietkami sťažovateľky, s ktorými sa nestotožnil, a preto rozsudok okresného súdu č. k. 28 C 226/2015-98 z 12. októbra 2015 vo veci samej potvrdil. Napadnutý rozsudok krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený a ani za arbitrárny, t. j. taký, ktorý by

bol založený na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

27. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 40/2016-120 z 23. mája 2017 a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti, v ktorej namietala porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 40/2016-120 z 23. mája 2017 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8 Cdo 202/2017 z 28. februára 2018

28. Sťažovateľka v tejto časti sťažnosti predovšetkým namieta, že najvyšší súd napadnuté rozhodnutie neodôvodnil dostatočným spôsobom a nezaoberal sa všetkými jej námietkami uvedenými v dovolaní proti rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 40/2016-120 z 23. mája 2017. Podľa názoru sťažovateľky najvyšší súd rozhodol arbitrárne a jeho závery nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a v zistených skutočnostiach. V dôsledku toho malo dôjsť podľa sťažovateľky k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

29. V relevantnej časti odôvodnenia uznesenia sp. zn. 8 Cdo 202/2017 z 28. februára 2018 najvyšší súd uviedol:

«... 10. Pokiaľ dovolateľka tvrdí, že súdy nedostatočne zistili skutkový stav veci a došlo k nesprávnemu vyhodnoteniu niektorého z vykonaných dôkazov, najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy (§ 237 ods. 1 písm. f/ OSP) dospel k záveru, že uvedené

nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strán sporu (R 37/1993, R125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

11. Dovolateľka nedôvodne namieta, že sa k dôkazu (č.l. 63 spisu) nemohla vyjadriť, a tým bolo konanie postihnuté vadou § 420 písm. f/ CSP. Tvrdenie žalobkyne má vyplývať z obsahu zápisnice z 12.10.2015 (súd ju mal oboznámiť len s 3 listinami) a z podania právnej zástupkyne žalovaného z 26.10.2015, ktoré uvádza v počte 4 listín. Táto skutočnosť však zo spisu nevyplýva. Súd v zápisnici uvádza len fotokópiou listu z 1.7.2010 „Zrušenie plnomocenstva“ ako prílohu emailovej správy, nerozlišuje či bola s podpisom alebo bez podpisu ako tvrdí žalobkyňa, predmetné listiny sú v spise riadne založené (na č.l. 61 až 64 spisu). Okrem toho s uvedeným dôkazom sa mohla oboznámiť aj neskôr (konanie ešte nebolo právoplatne ukončené), a najmä, mohla nesprávne vykonanie dôkazu namietať v odvolacom konaní. Z podaného odvolania je však zrejmé, že výhradu neoboznámia s dôkazom na č.l. 63 v tomto smere nevzniesla, hoci tak urobiť mohla a podľa zásady „každý je povinný si strážiť svoje práva“, aj urobiť mala. Pretože aj pre oblasť procesného práva platí všeobecná právna zásada „male enim iure nostro uti non debemus“ („nemáme však zneužívať svoje právo“ - Gai. Institutiones 1,53), javí sa postup žalobkyne ako odporujúci tejto zásade.

12. Za tejto situácie prelomenie stavu právnej istoty, nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania, do úvahy neprichádza.

13. Rovnako je nedôvodná námietka, že žalobkyňa nemala dostatočnú možnosť vyjadriť sa k dôkazom (č.l. 61 až 64 spisu). Súd postupoval v súlade s ustanovením § 123 OSP, podľa ktorého právo vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu sa v konaní realizuje tak, že predseda senátu spravidla bezprostredne po vykonaní každého dôkazu umožní účastníkovi, aby sa k nemu bezprostredne vyjadril a aby uviedol všetko, čo pri hodnotení

vykonaného dôkazu považuje za významné. Vyjadrenie k vykonanému dôkazu je jedným z podkladov, na základe ktorých súd pri rozhodovaní vo veci samej hodnotí dôkazy. Procesnú možnosť vyjadriť sa k vykonanému dôkazu (napr. aj z hľadiska pravosti a správnosti listiny a pod.) musí súd vytvoriť už v rámci dokazovania. Z obsahu zápisnice z 12.10.2015 vyplýva, že súd na pojednávaní po doplnení dokazovania umožnil žalobkyni vyjadriť sa k vykonaným dôkazom. Žalobkyňa však žiaden nový dôkaz na doplnenie dokazovania nenavrhol. Uviedla, že si nepamätá svoju emailovú adresu v čase zasielania predložených písomností, žiadala poskytnúť priestor na ďalšie vyjadrenie sa k písomnostiam. Súd preto procesne nepochybil, keď rozhodol podľa § 120 ods. 4 OSP, nakoľko dokazovanie považoval za skončené a dal priestor na záverečné prednesy. Právo žalobkyne vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a princíp rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie, porušené nebolo.

14. Pokiaľ žalobkyňa namietala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP, pričom obsah spisu nedáva žiadny dôvod pre uplatnenie druhej vety tohto stanoviska. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) splňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 OSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahovalo aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa správnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. 1. ÚS 188/06). Podľa právneho názoru vec prejednávajúceho senátu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného a nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP.»

30. Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení sp. zn. 8 Cdo 202/2017 z 28. februára 2018 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými dovolacími námietkami sťažovateľky, s ktorými sa nestotožnil, a preto dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 40/2016-120 z 23. mája 2017 odmietol. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

31. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8 Cdo 202/2017 z 28. februára 2018 a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti, v ktorej namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8 Cdo 202/2017 z 28. februára 2018 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

32. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v petite sťažnosti (zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 40/2016-120 z 23. mája 2017 a uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 8 Cdo 202/2017 z 28. februára 2018, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania).

33. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. augusta 2018